

DARBA AIZSARDZĪBAS INSTRUKCIJA Nr. 12

VEICOT FLIZĒTĀJA DARBU

1. VISPĀRĒJĀS PRASĪBAS

Par instrukcijā noteikto prasību neievērošanu vainīgās personas atbilstoši Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, atkarībā no pārkāpuma smaguma un sekām, var tikt sauktas pie disciplināras, materiālas, administratīvas vai kriminālatbildības.

1.1. Veikt flizētāja darbu atļauts personām:

- 1.1.1. no 18 gadu vecuma, kuras ir instruētas darba aizsardzībā, ugunsdrošībā, elektrodrošībā un kuras ir attiecīgi apmācītas specialitātē;
- 1.1.2. kuru veselības stāvoklis ir pārbaudīts un atbilst profesijas prasībām;
- 1.1.3. kuras ir apmācītas (instruētas) pirmās palīdzības sniegšanā.

1.2. Iespējamie bīstamie un kaitīgie darba vides faktori:

- 1.2.1. darbs augstumā;
- 1.2.2. pārsegumi, sienās nenosegtas vai neiežogotas ailes, lūkas, kā arī akas;
- 1.2.3. darbs ar aprīkojumu, rokas instrumentiem;
- 1.2.4. sagriešanās;
- 1.2.5. iespējamā priekšmetu krišana, uzkrišana;
- 1.2.6. aizķeršanās, pakļupšana un pakrišana;
- 1.2.7. elektrotraumas;
- 1.2.8. iekšējais transports;
- 1.2.9. nepiemērots mikroklimats un nelabvēlīgi laika apstākļi;
- 1.2.10. apgaismojums;
- 1.2.11. ultravioletais starojums;
- 1.2.12. ķīmiskās vielas, putekļi;
- 1.2.13. smagumu pārvietošana, fiziskas pārslodzes;
- 1.2.14. darbs piespiedu pozā;
- 1.2.15. garas darba stundas, virsstundas, saspringti termiņi, pārāk liela darba slodze;
- 1.2.16. insektu kodumi.

1.3. Izmantojamie kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi:

- 1.3.1. piemērots darba apģērbs (atkarībā no sezonas), aizsargcimdi, aizsargapavi ar purngala aizsardzību;
- 1.3.2. aizsargbrilles, aizsargķivere, respirators;
- 1.3.3. drošības siksna vai pretkritiena drošības sistēma ar drošības virvi;
- 1.3.4. galvassega;
- 1.3.5. atstarojošā veste;
- 1.3.6. pārvietojams papildu apgaismojums;
- 1.3.7. darba vietas, aiļu, lūku un aku nožogojumi, aizsargnožogojums;
- 1.3.8. aizsargapvalki rotējošiem griezējinstrumentiem;

- 1.3.9. zemējums, dielektriski materiāli, pazemināta sprieguma izmantošana;
- 1.3.10. drošības zīmes, bīstamās zonas apzīmējumi, brīdinošie uzraksti.

1.4. Ugunsdrošības prasības:

- 1.4.1. **aizliegts** rīkoties ar atklātu uguni darba vietā;
- 1.4.2. **aizliegts** glabāt darba vietās viegli uzliesmojošus un viegli gaistošus materiālus (slaukāmās lupatas, benzīnu, lakas un tml.) Tie jāuzglabā speciāli tam paredzētās vietās;
- 1.4.3. smēķēt tikai speciāli tam paredzētās vietās;
- 1.4.4. nodrošināt brīvu piekļuvi ugunsdzēsības līdzekļiem.

1.5. Elektrodrošības prasības:

- 1.5.1. elektroietaišu bojājumu gadījumos (dzirksteļošana, deguma smaka, slēdžu uzkaršana, jūtama kaut niecīga strāvas noplūde uz elektroietaisies korpusa u.c.) pārtraukt darbu (izslēgt), ziņot darba devējam un brīdināt citus darbiniekus par radušos situāciju un darbu atsākt tikai tad, kad ir novērsti bojājumi;
- 1.5.2. darbā izmantot tikai sertificētus, ar CE marķējumu, elektroinstrumentus, pagarinātājus u.c.;
- 1.5.3. **aizliegts** veikt elektroietaišu, vadu, slēdžu, kontaktu u.c. remontu – tas jā dara kvalificētam personālam;
- 1.5.4. ar mitrām (slapjām) rokām neaiztikt elektrotīklam pieslēgtas elektroietaisies, slēdžus, vadus. Pirms tīrīšanas vai pārvietošanas elektroietaisies atslēgt no barošanas tīkla;
- 1.5.5. izmantot vietējo apgaismojumu ar spriegumu ne lielāku par 36V;
- 1.5.6. izvietot un ievērot brīdinājuma uzrakstus un plakātus;
- 1.5.7. neizmantot pārnēsājamās apgaismes līdzekļus, ja spuldzei nav aizsargrežģa.

1.6. Darba higiēnas prasības:

- 1.6.1. ēst tikai tam speciāli paredzētās vietās;
- 1.6.2. neuzglabāt darba vieta pārtikas produktus;
- 1.6.3. mazgāt rokas pirms ēšanas un darbu beidzot;
- 1.6.4. strādāt cimdos un lietot roku aizsargziedes, ja tas nepieciešams.

2. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS DARBU UZSĀKOT

- 2.1. Sakārtot aizsargapģērbu. Aizpogāt piedurkņu galus un visas pogas. Pārbaudīt nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus (IAL). Atbilstoši veicamajam darbam lietot aizsargķiveri, drošības jostu vai sistēmu.
- 2.2. Pārbaudīt savu darba rīku, palīgierīču tehnisko stāvokli., pastatņu, sastatņu, nožogojumu, laipu un trapu noturību un piemērotību darbam.
- 2.3. **Neuzsākt** darbu, ja ir slikta pašsajūta, reibonis vai arī ir bojāti darba rīki, individuālie aizsardzības līdzekļi, nožogojumi, sastatnes, laipas, trapi un ziņot par to darba devējam.
- 2.4. **Aizliegts** atrasties darbā alkohola vai narkotisko vielu ietekmē.
- 2.5. **Ja strādājot konstatēti palīgierīču, iekārtu bojājumi:**
 - 2.5.1. bojājumu gadījumos pārtraukt darbu, ziņot darba devējam. Darbu atsākt tikai tad, kad ir novērsti bojājumi;
 - 2.5.2. **aizliegts** veikt jebkādu elektroierīču remontu.
- 2.6. Specifiskus darbus (*darbs ar pacēlējiem, sastatņu montāža/demontāža, darbs augstumā; darbs ar montāžas pistolēm, darbs ar instrumentiem/ tehnoloģiskajām iekārtām un tml.*) uzsākt tikai pēc attiecīgas instruktāžas/apmācības saņemšanas un drošu darba paņēmieni apguves.

3. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS DARBA LAIKĀ

- 3.1. Darba laikā jābūt uzmanīgam. Darīt tikai to darbu, kurš Jums uzdots un ietilpst Jūsu pienākumos.
- 3.2. **Aizliegts** strādāt bez individuālajiem aizsardzības līdzekļiem.
- 3.3. Nestrādāt ar bojātiem darba rīkiem. Ja bojājumi rodas darba procesā, nekavējoties pārtraukt darbu un savas kompetences ietvaros censties kļūmi novērst. Ja tas neizdodas, ziņot tiešajam darbu vadītājam.
- 3.4. Flīzēšanas darbus **aizliegts** izpildīt vienlaikus vairākos darba segmentos vienlaicīgi.
- 3.5. **Aizliegts** piegriezt flīzes paceltā bez atbalsta stāvoklī vai uz gadījuma balstiem.
- 3.6. Visas darbības (pārvietošanu, pieturēšanu un tml.) ar flīzēm veikt aizsargcimdos.
- 3.7. Apstrādājot flīzes ar abrazīviem instrumentiem (fāzišu noņemšana, slīpēšana, caurumu urbšana un tml.) strādāt aizsargbrillēs, respiratorā un aizsargcimdos.
- 3.8. Darbarīki jāpārnēsā tikai speciālās instrumentu jostās, somās vai kastēs. **Aizliegts** likt un atstāt darbarīkus uz sastatņu, jumta, palodžu un tml. malām.
- 3.9. Pirms griešanas, flīzi notīrīt un nožāvēt, ziemas laikā flīzei jāļauj sasilt.
- 3.10. Flīzes pārnēsāt, padot uz uzstādīšanas vietu, kā arī glabāt darba vietā atļauts tikai speciālā tarā.
- 3.11. **Aizliegts** kāpt pa pieslienamām kāpnēm nesot/turot flīzes.

- 3.12. Nesot, pārvietojot flīzes, pārvietošanās laikā esiet uzmanīgi, nesteidzieties. Ja pārvietošana jāveic divatā (vai vairāk), strādājiet saskaņoti.
- 3.13. **Aizliegts** flīžu lauskas mest ārā pa logu, durvīm u.c. Tās jāsavāc speciālā tarā.
- 3.14. No flīžu griešanas darba vietas putekļi un lauskas jānovāc ar speciālām sukām. **Aizliegts** vākt flīžu lauskas un citus atkritumus ar rokām, bez aizsargcimdiem.
- 3.15. **Aizliegts** izmantot bojātus rokas instrumentus.
- 3.16. Strādājot ar rokas elektroinstrumentiem ieverot elektrodrošības un to ekspluatācijas instrukciju prasības.

4. RĪCĪBA ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀS

- 4.1. Ja darbā noticis nelaimes gadījums ar pašu, kolēģi vai citu cilvēku nekavējoties:
 - 4.1.1. novērtēt situāciju un ievērojot personīgo drošību veikt pasākumus, lai pārtraukt (novērstu turpmāku) apdraudējuma iedarbību (*elektrotraumu gadījumā cietušo vispirms atbrīvot no strāvas iedarbības atslēdzot strāvu vai pielietojot strāvu nevadošus materiālu; izņest cietušo no apdraudējuma zonas u.tml.*) un sniegt cietušajam pirmo palīdzību vai pašpalīdzību.
 - 4.1.2. nogādāt cietušo (griezties) medicīnas iestādē un paziņot par notikušo darba devējam. Ja nepieciešams, izsaukt ātro medicīnisko palīdzību (Tel.113 vai 112) un citus specializētos dienestus.
 - 4.1.3. pārtraukt darbu un notikuma vietu atstāt neskartu, ja tas nerada papildus bīstamību. Ja nepieciešams, norobežot bīstamo zonu vai veikt citus pasākumus, lai nepieļautu cilvēku iekļūšanu bīstamajā zonā.
- 4.2. Ugunsgrēka gadījumā izsaukt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu (Tel.112), paziņot darba devējam un sākt ugunsgrēka likvidēšanu savas kompetences ietvaros ar pieejamajiem ugunsdzēsības līdzekļiem.
- 4.3. Nekavējoties pārtraukt darbu, ziņot darba devējam un brīdināt pārējos strādājošos par bīstamiem (riska) faktoriem, kuri atklāti, konstatēti darba laikā un var apdraudēt darbinieku un citu cilvēku dzīvību un veselību.

5. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS DARBU BEIDZOT

- 5.1. Sakārtot darba vietu - instrumentus, palīģierīces un materiālus, nolikt tiem paredzētās vietās.
- 5.2. Novākt stikla un citus atkritumus un novietot tos paredzētās vietās.
- 5.3. Notīrīt aizsargapģērbu, individuālos aizsardzības līdzekļus un novietot tos paredzētā vietā.
- 5.4. Ziņot darbu vadītājam par darba laikā konstatētajiem bojājumiem, nepilnībām u.c.